

Handläggare
Agneta Elfving
Telefon: 08-508 052 94

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2025-09-25

Svar på remiss av Motion från Liberalerna om att införa riktlinjer för digitala verktyg i Stockholms stads förskolor

Kommunstyrelsens diarienummer: Dnr KS 2025/796

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens svar på remissen

Sammanfattning

En motion om att införa riktlinjer för digitala verktyg i Stockholms stads förskolor har inkommit och förvaltningen är en av remissinstanserna. Motionen är från Jan Jönsson och Åsa Nilsson Söderström, båda Liberalerna.

Bakgrund

I motionen från Jan Jönsson och Åsa Nilsson Söderström, båda Liberalerna, framförs följande: *Förskolan ska vara en plats där barn får möjlighet att utforska världen, utveckla sina sociala och emotionella färdigheter samt lära genom lek och samspel. Under de senaste åren har dock en omfattande digitalisering skett inom förskolan, ofta utan en tydlig strategi eller riktlinjer. Sex av tio förskollärare svarar i en undersökning att de introducerar digitala verktyg, exempelvis surfplattor, redan från ett års ålder. Detta är helt i strid med Folkhälsomyndighetens nya rekommendationer. Det finns dessutom en betydande variation i hur skärmar används i olika förskolor, vilket tyder på en brist på enhetliga riktlinjer och en genomtänkt strategi. Forskning visar alarmerande resultat kring hur små barn påverkas av en alltför omfattande användning av digitala verktyg. Motorik, emotionell utveckling och socialt samspel riskerar att få stå tillbaka när skärmanvändning tar över traditionella lärformer. Att vidta åtgärder för att minska skärmtid i förskolan och i stället prioritera interaktion och lek är ett viktigt steg för att säkerställa barnens bästa. Det saknas idag en helhetsbild av hur skärmanvändningen ser ut i Stockholms förskolor. En sådan kartläggning är nödvändig för att få en tydligare överblick och ge förskolorna bättre förutsättningar att anpassa verksamheten efter barnens behov. För att säkerställa ett kontinuerligt kunskapsunderlag bör frågor om skärmanvändning också inkluderas i den återkommande förskoleundersökningen. Liberalerna vill se en förskola där barnens utveckling och välmående sätts i första*

rummet. Samspel, lek och fysiska aktiviteter ska vara grundläggande inslag i förskolemiljön, och digitala verktyg ska endast användas när det finns tydliga pedagogiska syften. Genom att införa riktlinjer och skapa en bättre översikt av skärmanvändningen i förskolan kan vi säkerställa att varje barn får den bästa möjliga starten i livet.

Ärendet

I motionen framförs följande yrkanden på att Stockholms stad:

1. Genomför en utredning för att kartlägga hur digitala verktyg används i stadens förskolor, inklusive omfattning och syfte.
2. Tar fram tydliga riktlinjer för användning av digitala verktyg i förskolan, i linje med Folkhälsomyndighetens rekommendationer.
3. Verkar för att förskolor i Stockholms stad som huvudregel ska vara skärmfria, med undantag för pedagogiskt motiverade inslag för äldre förskolebarn.
4. Säkerställer att stadens förskolor får det stöd som behövs för att främja lärande genom samspel, lek och fysiska aktiviteter

Ärendets beredning

Svaret på remissen har beretts inom avdelningen för förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Den reviderade läroplanen för förskolan (Lpfö 18), som träder i kraft den 1 juli 2025, innebär flera viktiga förändringar i förskolans pedagogiska uppdrag. En av de mest framträdande förändringarna är att begreppet *digitala verktyg* har tagits bort och ersatts med det bredare begreppet *lärverktyg*. Detta markerar en förskjutning i synen på hur teknik ska användas i undervisningen och ger förskollärare ett ökat ansvar att göra medvetna och forskningsbaserade val.

Förändringen innebär att användningen av digitala verktyg inte längre är ett krav i förskolans verksamhet. I stället ska valet av lärverktyg – oavsett om de är analoga eller digitala – ske utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Läroplanen betonar att analoga metoder ska vara det primära i undervisningen, och att digitala verktyg endast bör användas om de tillför ett tydligt pedagogiskt stöd utifrån forskning. Vidare görs ett tydligt ställningstagande kring användningen av lärverktyg för de yngsta barnen. För barn under två år anges att **endast analoga lärverktyg bör användas** i undervisningen. Detta innebär att digitala verktyg inte ska förekomma i det pedagogiska arbetet med denna åldersgrupp.

Syftet med denna förändring är att säkerställa att undervisningen utgår från små barns behov av närhet, konkret kommunikation och fysisk interaktion. Analoga verktyg, såsom böcker, leksaker, sång, rörelse och samtal, främjar barns språkutveckling, motorik och sociala samspel på ett sätt som är mer anpassat till deras utvecklingsnivå.

För äldre barn i förskolan gäller att användningen av digitala verktyg ska ske med stor restriktivitet och endast när det finns ett tydligt pedagogiskt syfte samt stöd i forskning. Läroplanen betonar att det är förskollärarens ansvar att göra medvetna val av lärverktyg utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Denna förändring innebär ett förtydligande av förskolans uppdrag att skapa en trygg, stimulerande och utvecklande miljö för alla barn, med särskild hänsyn till de yngstas behov.

Den reviderade läroplanen har ett förstärkt fokus på högläsning, språkutveckling, lek och rörelse. Dessa områden lyfts fram som centrala för barns utveckling och lärande.

Det innebär att förskolorna anpassar sin pedagogiska planering i enlighet med den reviderade läroplanen. Särskild vikt bör läggas vid att:

- Säkerställa att lärverktyg väljs med omsorg och utifrån pedagogiska behov.
- Prioritera analoga metoder i undervisningen.
- Begränsa användningen av digitala verktyg till situationer där de har ett tydligt stöd i forskning.
- Stärka arbetet med högläsning, språkutveckling, lek och rörelse.

Implementeringen av den reviderade läroplanen påbörjades i augusti 2025.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Pernilla Eriksson
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remisshandlingar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2025-09-03
Pernilla Eriksson, Avdelningschef	2025-09-03